

Charakteristiky kandidátov na udelenie verejného ocenenia „Ceny Košického samosprávneho kraja“

Verejné ocenenie „Cena Košického samosprávneho kraja“ udeľuje Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja podľa Zásad a postupu pre udeľovanie verejných ocenení Košického samosprávneho kraja v znení neskorších dodatkov jedenkrát ročne piatim osobnostiam a kolektívom alebo právnickým osobám za osobitný prínos pre rozvoj Košického samosprávneho kraja, za činy statočnosti, ľudskosti a hrdinstva, za vynikajúce tvorivé činy a výsledky dosiahnuté v humanitárnej, cirkevnej, kultúrnej a umeleckej, publicistickej, verejnoprospešnej, podnikateľskej, technickej a športovej činnosti. Oznámenie o možnosti predkladania návrhov na udelenie ocenenia pre kolektívy a jednotlivcov bolo z úrovne predsedu Košického samosprávneho kraja zaslané všetkým obciam a mestám v Košickom kraji dňa 2. mája 2018 a zverejnené na webovej stránke s termínom predkladania návrhov do 30. septembra 2018. V uvedenom období bolo Úradu Košického samosprávneho kraja doručených spolu 23 návrhov. V súlade s Čl. 5 ods. 1 vyššie uvedených zásad dňa 18. októbra 2018 zasadala na ten účel zriadená Komisia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja zložená z predsedov poslaneckých klubov a predsedov komisií zastupiteľstva, ktorá posúdila došlé návrhy a zastupiteľstvu odporučila udeliť Cenu Košického samosprávneho kraja v roku 2018 týmto jednotlivcom:

1. František Balún, operný spevák, barytón
2. doc. MUDr. Jozef Gonsorčík, CSc., prodekan Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach
3. doc. PhDr. Ivan Chalupecký, popredný slovenský archivár
4. PaedDr. Mgr. art. Július Klein, riaditeľ Štátnej filharmónie Košice
5. JUDr. Michal Komara, PhD., predseda Správnej rady DSS Domovina, n. o.

1. František Balún, operný spevák, barytón

František Balún je absolventom štúdia spevu u Richarda Nováka na Konzervatóriu v Brne. Profesionálnu kariéru začínal ako člen spevohry Divadla Jonáša Záborského v Prešove, pôsobil v opernom zbore Slovenského národného divadla v Bratislave a od roku 1977 bol sólistom Štátneho divadla Košice, v ktorom bol v deväťdesiatych rokoch aj umeleckým šéfom opery. V košickom divadle stvárnil desiatky postáv a ešte aj dnes ho môžeme vidieť v opere Bohéma či v operete Čardášová princezná. Stvárnil veľké množstvo operných postáv, z ktorých možno spomenúť najmä: Germont vo Verdiho opere Traviata, titulnú postavu v opere Rigoletto, titulnú postavu v opere Nabucco, no najmä titulnú postavu v opere Jána Cikkera Mister Scrooge. Hostoval v opere SND, Štátnej opere Banská Bystrica, Ostrava, Brno ako aj v zahraničí. Za svoje úspešné stvárnenia postáv Scarpia, Luna a Holanďan získal ocenenia od Slovenského literárneho fondu, za stvárnenie M. Scrogea získal cenu za najlepšiu výkon roka 1984 a následne cenu Nadácie Jána Cikkera. Je držiteľom Ceny Fra Angelica od Konferencie biskupov Slovenska a Ceny primátora mesta Košice za prínos pre kultúru mesta Košice. Ešte ako umelec v roku 1989 založil tradíciu Vianočných koncertov v letohrádku Dardanely v Markušovciach a následne pomáhal realizovať populárne letné prehliadky kaštieľa v Markušovciach spojené so sviečkovým sprievodom do letohrádku Dardanely a následným koncertom mladých umelcov zo Spiša.

V hudobnej oblasti bol spoluautorom a realizátorom veľkých hudobno – dramatických oratórií skladateľa Pavla Kršku. Počas jeho pôsobenia ako umeleckého šéfa opery Štátneho divadla v Košiciach v rokoch 1992 – 2000 konsolidoval operný súbor a nadviazal dobré medzinárodné

kontakty. Súbor účinkoval v Ríme, Holandsku, Nemecku, Švajčiarsku, Rakúsku a Španielsku. Ako vedúci Odboru kultúry Úradu Košického samosprávneho kraja v rokoch 2001 – 2004, okrem bežných povinností vyplývajúcich z funkcie založil Tokajský festival v Borši, pričínal sa o rekonštrukciu Spišskej knižnice a záchranu historickej fasády knižnice. Nadviazal úzku spoluprácu s generálnym konzulátom v Krakove a rozvíjal možnosti účinkovania našich umelcov i súborov v Krakove a iných mestách. V Bruseli zorganizoval výstavu výtvarných a hudobných umelcov z nášho kraja, ako aj folklórneho súboru Zemplín. V súčasnosti taktiež pôsobí ako člen Kultúrnej komisie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja.

Udelenie ocenenia „Cena Košického samosprávneho kraja“ v roku 2018 sa navrhuje Františkovi Balúnovi pri príležitosti 70. narodenín za mimoriadne zásluhy na rozvoji kultúrneho života mesta a za uchovávanie duchovného bohatstva.

2. doc. MUDr. Jozef Gonsorčík, CSc., prodekan Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach

Jozef Gonsorčík je prodekanom Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach a od roku 2009 aj docentom na Klinike kardiológie UPJŠ LF a VÚSCH a. s. v odbore vnútorné choroby. Od roku 1999 pôsobí ako školiťel doktorandského štúdia. Zároveň pôsobí aj ako školiťel Študentskej vedeckej a odbornej činnosti, v ktorej študenti dosahujú ocenenia na fakultných a medzinárodných súťažiach. Pôsobí aj ako oponent dizertačných prác, zároveň je aj členom štátnicových komisií v rámci internej medicíny, ako aj členom lektorského zboru univerzity v špecializačnom odbore vnútorné lekárstvo a kardiológia. V oblasti vedecko – výskumnej činnosti je spoluautorom dvoch domácich monografií. Z publikačnej, prednáškovej a citačnej aktivity vydal vyše 100 publikácií a absolvoval vyše 200 prednášok doma, aj v zahraničí. Vo výskumnej oblasti sa venoval hlavne multidetektorovej CT koronarografii, rizikovej stratifikácii po infarkte myokardu, neurohumorálnym aspektom farmakoterapie hypertenzie a srdcového zlyhania a kardiovaskulárnym komplikáciám pri zlyhaní obličiek.

V oblasti odbornej spoločnosti a redakčnej rady je členom výborov Slovenskej internistickej a kardiologickej spoločnosti, kde pôsobí od roku 2009 ako vedecký sekretár. Je držiteľom bronzovej a striebornej medaily Slovenskej lekárskej spoločnosti. Ďalej je členom Európskej kardiologickej spoločnosti, kde mu bol v roku 2010 udelený titul FESC. Pôsobí aj vo funkcii člena redakčných rád časopisov Vnitřní lékařství, Kardiológia a Ateroskleróza.

Udelenie ocenenia „Cena Košického samosprávneho kraja“ v roku 2018 sa navrhuje doc. MUDr. Jozefovi Gonsorčíkovi, CSc. za dlhoročný podiel na rozvoji Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach a predovšetkým za jeho významný prínos v metodológii pedagogického procesu, ako aj za ľudský a vysoko profesionálny prístup k svojim pacientom.

3. doc. PhDr. Ivan Chalupecký, popredný slovenský archivár

Ivan Chalupecký pochádza zo Spišskej Novej Vsi. Od roku 1956 pracoval v Štátnom archíve v Levoči, kde pôsobil celých 40 rokov, dlhé roky aj ako riaditeľ. Po roku 1990 sa venoval aj pedagogickej činnosti. Prednášal cirkevné dejiny na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského, Teologickom inštitúte v Spišskom Podhradí – Spišskej Kapitulke. Prednášal na Katecheticko – pedagogickej fakulte Žilinskej univerzity v Ružomberku. Niekoľko

rokov bol aj členom Vedeckej rady Katolíckej univerzity v Ružomberku. Ako pedagóg a odborník na cirkevné dejiny bol oponentom mnohých dizertačných prác nielen na Slovensku, ale napr. aj na Pápežskej akadémii v Krakove. Pôsobil vo viacerých profesných združeniach. Je aktívnym členom Spišského dejepisného spolku, ktorému dlhé roky predsedal. Stal sa nositeľom Križkovej a Sasinkovej medaily, laureátom Ceny Daniela Rapanta, rytierom Rádu sv. Silvestra pápeža, čestným občanom mesta Kežmarok, čestným členom Spolku sv. Vojtecha a Spišského dejepisného spolku, laureátom ceny Fides et Ratio (2016), ktorú udeľuje Konferencia biskupov Slovenska a ďalších ocenení. Popri svojej vysokej erudovanosti a profesionalite nikdy nestrácal svoju ľudskosť a hlbokú vieru. Ako archivárovi sa mu podarilo sprístupniť písomnosti ukryté v archívoch a umožniť tak celým generáciám historikov poznávať a odhaľovať naše dejiny. Ako pedagógovi sa mu dostalo zadosťučinenia, keď sa hneď niekoľko jeho študentov stalo historikmi so zameraním na cirkevné dejiny.

Ivan Chalupecký je popredný slovenský archivár, uznávaný odborník v oblasti cirkevných dejín a stredoveku, znalec regionálnych dejín Spiša. Je autorom viac než 50 samostatných publikácií, 90 odborných štúdií, vyše 100 odborných článkov, recenzií, encyklopedických hesiel a oponentských posudkov. Napísal početné obecné monografie z regiónu Spiša a diela zamerané na pamiatky tejto oblasti. Významne sa zaslúžil o spoznanie osoby a diela Majstra Pavla z Levoče, ktorému venoval viacero odborných prác. Ako archivár je autorom desiatok analytických inventárov, archívnych pomôcok a sprievodcov po archívnych fondoch. Široká verejnosť pozná Ivana Chalupeckého ako významného odborníka a popularizátora najmä dejín regiónu Spiša. V oblasti cirkevných dejín venoval osobitnú pozornosť i mnohým pamiatkam (Mariánska hora v Levoči, Chrám sv. Jakuba v Levoči). Osobitne treba vyzdvihnúť jeho popularizáciu projektu sakrálneho miesta pod názvom Spišský Jeruzalem.

Udelenie ocenenia „Cena Košického samosprávneho kraja“ v roku 2018 sa navrhuje doc. PhDr. Ivanovi Chalupeckému za celoživotnú tvorivú činnosť a osobitný prínos na lepšom poznaní našich dejín, zvlášť regiónu Spiša, po umeleckej, kultúrnej i cirkevnej stránke.

4. PaedDr. Mgr. art. Július Klein, riaditeľ Štátnej filharmónie Košice

Július Klein študoval hru na klarinete na Konzervatóriu v Košiciach a na Vysokej škole múzických umení v Bratislave, ktoré ukončil v roku 1979 s vyznamenaním. Hneď nastúpil do Štátnej filharmónie Košice (ďalej len „ŠFK“) na pozíciu hráča na prvý klarinet. Od roku 1991 zástava post riaditeľa ŠFK. Pod jeho vedením účinkovala ŠFK po prvýkrát v Hong Kongu, USA (ako prvý slovenský symfonický orchester), Mexiku, Kórejskej republike a v Čínskej ľudovej republike. Pod jeho vedením v rokoch 1994 a 2000 ŠFK získala Cenu mesta Košice. Július Klein s nástupom do ŠFK naplno rozvinul nielen svoju sólistickú činnosť, ale aj pôsobenie v komorných súboroch. V rokoch 1991 – 1997 a od roku 2003 po súčasnosť je pedagógom na Konzervatóriu v Košiciach. V roku 1994 absolvoval študijný pobyt vo Wigmore Hall v Londýne. Na prelome rokov 2014/2015 a opätovne na prelome rokov 2016/2017 sa zúčastnil so ŠFK koncertného turné v Čínskej ľudovej republike, kde orchester účinkoval v dôležitých mestách a koncertných sálach Číny. Pod jeho vedením orchester vynikajúco reprezentoval Slovenskú republiku a poslucháčom poskytol špičkovú interpretačnú úroveň. Počas svojich zahraničných ciest aktívne prednášal so zameraním nielen na odbornú – klarinetovú oblasť, ale aj na hudobnú kultúru Slovenska v kontexte krajín východnej Európy. Bol členom odborných porôt klarinetových súťaží doma, i v zahraničí. Je členom viacerých komisií. Od roku 2000 bol reprezentantom Asociácie riaditeľov profesionálnych orchestrov Slovenska,

od roku 2013 je zástupcom Asociácie Divadiel a Orchestrov Slovenska v PEARLE (Performing Arts Employer Associations League Europe) a od roku 2003 je členom Výkonného výboru (Steering Committee) Sectorial Social Dialogue Committee v Bruseli, v subkomisii Európskej komisie. Za svoju tvorivú aktivitu v umelecko – organizačnej oblasti získal viaceré významné ocenenia (1997 - Pamätná medaila Prezidenta SR, 2003 - Pamätná medaila za podporu rozvoja vedy na Slovensku a spoluprácu so SAV, 2004 - Cena primátora mesta Košice, 2014 - Cena Mesta Košice a ďalšie). V širokom hudobnom zábere Júliusa Kleina dominujú umelecko – organizačné aktivity i pedagogická prax.

Udelenie ocenenia „Cena Košického samosprávneho kraja“ v roku 2018 sa navrhuje PaedDr. Mgr. art. Júliusovi Kleinovi za celoživotný prínos v oblasti umenia doma i v zahraničí a za vynikajúcu dlhoročnú prácu pre východoslovenský región a mesto Košice.

5. JUDr. Michal Komara, PhD., predseda Správnej rady DSS Domovina, n. o.

Michal Komara ako riaditeľ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi sa v rokoch 1992 – 2010 významne angažoval a nezištne pomáhal pri etablovaní najväčšieho zamestnávateľa v regióne – Embraco, ale i ďalších rozhodujúcich zamestnávateľov ako Panasonic, CRW, Triplus, CFM, Zinkoza, atď. Vďaka týmto novým investíciám a aktívnej politike trhu práce dosiahla v roku 2007 v okrese Spišská Nová Ves miera nezamestnanosti úroveň 10,77 %. Veľmi pozitívne sa prejavila aj jeho osobná zaniatenosť pri spolupráci s mestami a obcami a zapájanie uchádzačov o zamestnanie do verejnoprospešných aktivačných prác. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi bol pod jeho vedením dlhodobo hodnotený Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny ako špičková inštitúcia v rámci služieb zamestnanosti na Slovensku. V roku 2015 mu bola udelená Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR Zlatá medaila za významný prínos v sociálnom rozvoji Spiša. Toto ocenenie menovaný obdržal ako druhý riaditeľ úradu práce v histórii rezortu. Ako predseda Správnej rady DSS Domovina, n. o. Žehra, časť Hodkovce pomáha manažmentu pri zavádzaní nových metód pri práci s klientmi.

Michal Komara bol štyri volebné obdobia poslancom Košického samosprávneho kraja, kde sa aktívne angažoval za sociálnu spravodlivosť a dôslednú sociálnu politiku v celom kraji. V súčasnom období už ôsmy rok pôsobí v pozícii náčelníka Mestskej polície v Spišskej Novej Vsi a významne sa angažuje pri poskytovaní sociálneho a právneho poradenstva pre seniorov a zdravotne postihnuté osoby.

Udelenie ocenenia „Cena Košického samosprávneho kraja“ v roku 2018 sa navrhuje JUDr. Michalovi Komarovi, PhD. pri príležitosti 65. narodenín za dlhoročný významný prínos, osobnú angažovanosť pri hospodárskom a sociálnom rozvoji regiónu Spiša a pri zvyšovaní zamestnanosti.

Košice 19. 10. 2018